

Toimituksille

Osuuskunta Suomen Asuntomessut palkitsi asumisen kehittäjiä

Asuntojen muunneltavuus, ihmisläheisyys ja elämänkaari teemana

Osuuskunta Suomen Asuntomessut myöntää vuosittain apurahoja ja tunnustuspalkintoja merkittävästä toiminnasta ihmisten asumisen laadun parantamiseksi. Tämän vuoden 5000 euron Casa Humana –palkinnon on saanut arkkitehti, tekniikan lisensiaatti Esko Kahri pitkäaikaisesta ja urauurtavasta suunnittelu- ja opetustyöstä. 10 000 euron Casa Humana –apuraha puolestaan myönnettiin arkkitehti Harri Haganille vanhojen asuntolähiöiden kehittämistä varten.

Casa Humana – tunnustusten pyrkimyksenä on edistää asuntoasioihin kohdistuvaa soveltavaa tutkimusta ja kokeilevaa toimintaa sekä tukea asuntokysymyksiä käsittelevää koulutus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa. Tämän vuoden teemana oli ”asumisen elämänkaari”, mikä pitää sisällään ihmisten erilaisten elämänvaiheiden huomioimisen asumisessa ja sen ratkaisuissa. Teema sisältää myös asuntojen muunneltavuuden ja elinkaarimallien tutkimisen.

Casa Humana –palkittu arkkitehti, tekniikan lisensiaatti arkkitehti **Esko Kahri** on menestyksekkäästi toiminut itse suunnittelijana ja alan professorina Teknillisessä korkeakoulussa. Hän on opettanut ja innostanut uusia suunnittelijoita tärkeään tehtävään. Kahri on ennakkoluulottomasti tutkinut uusia ajatuksia niin asuntojen muunneltavuuden ja elinkaariajattelun kuin rakentamistoteutuksen kannalta.

Kahrin pääkiinnostus kohdistuukin asukkaiden vaikutuksen kehittämiseen ”Open Building” toiminnan pohjalta. Tämän perusteella Helsingin Arabianrantaan on valmistumassa uudenlainen kerrostalo. Tässä mallissa asukas voi valita internetin kautta asuntonsa pohjan ja yksityiskohdat suuresta joukosta pohjaratkaisuja, materiaaleja ja varusteita yksilöllisten tarpeiden mukaan. Yksilöllisyyden hallinta edellyttää kuitenkin suunnittelua, jossa talot ja asunnot rakennetaan tietokoneen muistiin 3D-mallina, joka kytketään kustannus- ja tietokantoihin.

Esko Kahrin arkkitehtitoimiston tiimi on suunnittelut myös tulevan kesän asuntomessualueen asemakaavan.

- Rannoille rakentamista ei tarvitse pelätä, sillä hyvällä suunnittelulla se voi muodostua osaksi kulttuurimaisemaa. Etenkin maaseudun loma-asumisen kaavoituksessa yleisen alueen ja tonttien vuorotteluperiaate olisi varsin hedelmällinen lähtökohta ja vapauttaisi rantarakentamisen tiukoista etäisyysnormeista, Kahri puhui juhlatilaisuudessa.

Vanhat betonilähiöt voidaan uudistaa viihtyisiksi

Casa Humana –apurahan saanut yliassistentti arkkitehti **Harri Hagan** puolestaan tekee väitöskirjaansa Lähiökorjaamisen mahdollisuuksista. Väitöskirjan tavoitteena on tutkia ja visioida suomalaisten 70- ja 80-luvun betonilähiöiden uudistamista mahdollisimman ennakkoluulottomasti sekä yksittäisten rakennusten että kokonaisten asuinalueiden suhteen.

Tutkimuksen tarkoituksena on tuoda arvioitavaksi erilaisia lähiökorjaamisen

korjausratkaisuja ja niiden ympäristöllisiä vaikutuksia. Lähiöissä on potentiaalisia mahdollisuuksia tulla halutuiksi asuinalueiksi. Rakentamaton reserviä on runsaasti sekä maantasokerroksissa että kattotasanteilla.

Pelkkä peruskorjaus ei Haganin mukaan riitäkään kaikissa 1970- ja 80-luvun elementtilähiöissä, joista osa on vaarassa segregoitua "alemman asumistason alueiksi" vastoin pohjoismaisen asuntopolitiikan tavoitteita. Maltillisella ja oivaltavalla suunnittelulla lähiöiden lieveilmiöitä on hänen mukaansa mahdollista vaimentaa. Keskeisenä suunnittelutavoitteena on oltava esteettömyyspolun toteuttaminen, rakennusten ja siten myös asumisen elinkaaren pidentäminen sekä asuinympäristön inhimillistäminen myös arkkitehtuurin keinoin.

Elementtilähiöiden samankaltaisuus ja yhtenäisyys voidaan Haganin mukaan nähdä tulevaisuudessa arvona, jota ei nyt kannataisi kyseenalaistaa kovin voimakkaasti.

- Tämä ei kuitenkaan voi tarkoittaa yksipuolista säilyttämismentaliteettia, vaan sallinee muutoksia ja kehitystä normaalilla, luonnollisella tavalla. Myös tästä rakentuu rakennustaiteen historian kerroksellinen kiinnostavuus, **Hagan** puhui.

- Lähiökorjaamisen haasteena on nähtävä alkuperäisten tavoitteiden toteuttaminen tai "palauttaminen". Hiljaisesta ja vaatimattomasta arkkitehtuurista voidaan jalostaa rikasta ja positiivista asuinympäristöä myös ilman nykyajan huutomerkkejä. Tosin täysin uudistava suunnittelufilosofia voi myös soveltua tarkoin harkittujen alueiden palauttamiseksi halutuiksi ja viihtyisiksi asuinalueiksi, Hagan totesi.

Asuntopolitiikan professuuri?

Suomen Asuntomessujen apurahat jaettiin tiistaina 18.5. Helsingin Vanhalla Ylioppilastalolla pidetyssä Casa Humana –juhlassa. Juhlatilaisuudessa esitelmöivät Suomen Pankin pankinjohtaja **Sinikka Salo** globalisaation vaikutuksista asumiseen ja Teknillisen korkeakoulun arkkitehti **Aija Staffans** asukasvaikuttamisesta ja kaupunkisuunnittelusta.

Avauspuheen piti Suomen Asuntomessujen puheenjohtaja **Teuvo Ijäs**, joka pahoitteli sitä, että Suomessa asuntotutkimus on hajanaista ja lapsenkengissä moniin muihin maihin verrattuna. Hänen mukaansa on selvää, että asuntotutkimusta tarvitaan nykyistä enemmän ja peräänkuuluttikin asuntopolitiikan professuurin perustamista jonkin yliopiston yhteyteen.

Puheenvuorojen tiivistelmät löytyvät Suomen Asuntomessujen verkkopalvelusta www.asuntomessut.fi.

Lyhyesti aiheesta

- ❑ Suomen Asuntomessut on myöntänyt vuodesta 1981 Asuntomessurahastosta apurahoja ja palkintoja
- ❑ Vuodesta 2002 lähtien apurahat on myönnetty nimellä Casa Humana
- ❑ Apurahoilla ja palkinnoilla tuettu muun muassa lapsen asemaa asumisessa, asumisen terveyttä ja ekologista asumista edistäviä tutkimuksia.

Lisätietoja:

- Suomen Asuntomessut/ toimitusjohtaja Pasi Heiskanen, puh. 040 848 6200
- Tekniikan lisensiaatti Esko Kahri, puh. 0400 503 923
- Arkkitehti Harri Hagan, puh. 050 511 0784
- www.asuntomessut.fi